IS-SISTEMA EWROPEA TA' SUPERVIŻJONI FINANZJARJA (SESF)

Is-Sistema Ewropea ta' Superviżjoni Finanzjarja (SESF) hija sistema b'diversi livelli ta' awtoritajiet mikroprudenzjali u makroprudenzjali, li tinkludi l-Bord Ewropew dwar ir-Riskju Sistemiku, it-tliet Awtoritajiet Superviżorji Ewropej u s-superviżuri nazzjonali. Is-SESF għandha l-għan li tiżgura superviżjoni finanzjarja konsistenti u koerenti fl-UE. Din is-sistema superviżorja għaddejja minn bidliet minħabba l-introduzzjoni tal-Unjoni Bankarja u l-ħruġ antiċipat tar-Renju Unit mill-UE.

IL-BAŻI ĠURIDIKA

L-Artikoli 114 u 127(6) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE).

L-ISFOND U L-OBJETTIVI

Wara r-rakkomandazzjonijiet tar-rapport mill-grupp ta' esperti De Larosière dwar it-tisħiħ tal-arranġamenti superviżorji Ewropej, is-SESF ġiet introdotta fl-2010 u saret operattiva fl-1 ta' Jannar 2011. Is-SESF tikkonsisti mill-Bord Ewropew dwar ir-Riskju Sistemiku (ESRB), it-tliet Awtoritajiet Superviżorji Ewropej (ASE) — jiġifieri l-Awtorità Bankarja Ewropea (EBA), l-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (ESMA) u l-Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol (EIOPA) — u s-superviżuri nazzjonali.

L-objettiv ewlieni tas-SESF huwa li tiżgura li r-regoli applikabbli għas-settur finanzjarju jkunu implimentati b'mod adegwat fl-Istati Membri kollha bl-għan li tiġi ppreservata l-istabbiltà finanzjarja, tiġi promossa l-fiduċja u tingħata protezzjoni lill-konsumaturi. L-objettivi tas-SESF jinkludu wkoll l-iżvilupp ta' kultura superviżorja komuni u l-iffaċilitar ta' suq finanzjarju Ewropew uniku.

Is-SESF hija sistema ta' superviżjoni mikroprudenzjali u makroprudenzjali. L-objettiv ewlieni tas-sistema mikroprudenzjali huwa li tissorvelja u tillimita id-diffikultajiet ta' istituzzjonijiet finanzjarji individwali, u b'hekk tipproteġi lill-konsumaturi. Min-naħa l-oħra, is-superviżjoni makroprudenzjali tikkonċerna l-espożizzjoni tas-sistema finanzjarja kollha kemm hi għar-riskji komuni, u għandha l-għan li tillimita d-diffikultajiet tagħha sabiex tipproteġi l-ekonomija globali minn telf sinifikanti fil-produzzjoni reali. Fil-kuntest tas-SESF, il-BERS huwa responsabbli għas-superviżjoni makroprudenzjali tas-sistema finanzjarja tal-UE, filwaqt li s-sorveljanza mikroprudenzjali hija mwettqa mill-EBA, l-ESMA u l-EIOPA, li jaħdmu flimkien f'kumitat konġunt.

L-istabbiliment tal-Unjoni Bankarja fl-2012 biddel is-sura tal-qafas superviżorju Ewropew billi introduċa elementi ġodda — bħall-ġabra unika tar-regoli għas-superviżjoni, il-Mekkaniżmu Superviżorju Uniku (MSU) li sar operattiv fl-2014, il-Mekkaniżmu Uniku ta' Riżoluzzjoni (SRM) li sar operattiv fl-2016 u l-Iskema Ewropea ta' Assigurazzjoni tad-Depożiti (EDIS). In-negozjati dwar l-EDIS għadhom għaddejjin.

IL-QAFAS

A. Is-superviżjoni mikroprudenzjali

Fl-UE, is-superviżjoni mikroprudenzjali hija kkaratterizzata minn sistema ta' diversi livelli ta' awtoritajiet sseparati skont il-qasam settorjali (swieq bankarji, tal-assigurazzjoni u tat-titoli) u l-livell ta' superviżjoni u regolamentazzjoni (tal-UE u nazzjonali).

1. L-awtoritajiet superviżorji Ewropej (ASE)

Fil-livell Ewropew, l-ASE huma responsabbli mis-superviżjoni mikroprudenzjali. L-EBA, l-EIOPA, u l-ESMA huma aġenziji tal-UE bil-personalitajiet ġuridiċi tagħhom, li huma rappreżentati mill-presidenti rispettivi tagħhom; Dawn huma indipendenti u jaġixxu biss fl-interessi tal-Unjoni b'mod ġenerali. F'Settembru 2017, il-Kummissjoni ħarġet "il-Pakkett tar-Rieżami tal-ESA" li jikkonsisti minn tliet proposti leġiżlattivi, bl-għan li ssaħħaħ is-setgħat, il-governanza u l-finanzjament tal-ASE.

Skont ir-regolamenti li jistabbilixxu l-ASE, l-objettiv ewlieni tagħhom huwa li jikkontribwixxu għall-istabbiltà u l-effettività tas-sistema finanzjarja. L-ASE għandhom rwol: fl-iffaċilitar tal-operat tas-suq intern — inkluż b'mod partikolari livell sod, effikaċi u konsistenti ta' regolamentazzjoni u superviżjoni, fl-iżgurar tal-integrità, it-trasparenza, l-effikaċja u l-operat ordnat tas-swieq finanzjarji, fit-tisħiħ tal-koordinazzjoni superviżorja internazzjonali, fil-prevenzjoni tal-arbitraġġ regolatorju u l-promozzjoni għal kondizzjonijiet ugwali tal-kompetizzjoni, fl-iżgurar li kull teħid ta' riskju rilevanti jkun regolat u sorveljat kif xieraq. u fit-tisħiħ tal-protezzjoni tal-konsumatur.

L-ASE jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta' ġabra unika tar-regoli billi jfasslu Standards Regolatorji Tekniċi u Standards Tekniċi ta' Implimentazzjoni, li huma adottati mill-Kummissjoni (bħala atti delegati jew atti ta' implimentazzjoni). Huma joħorġu linji gwida u rakkomandazzjonijiet u għandhom ċerti setgħat f'każijiet ta' ksur tad-dritt tal-UE mill-awtoritajiet superviżorji nazzjonali, sitwazzjonijiet ta' emerġenza u nuqqas ta' qbil bejn l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti.

It-tliet ASE huma organizzati bl-istess mod. L-istruttura ta' governanza tagħhom tinkludi l-Bord tas-Superviżuri (il-korp prinċipali għat-teħid tad-deċiżjonijiet, magħmul mill-President, il-kap tal-awtorità superviżorja kompetenti f'kull Stat Membru u rappreżentant wieħed mill-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE), il-BERS u ż-żewġ ASE l-oħra), il-Bord ta' Amministrazzjoni, President, u Direttur Eżekuttiv.

a. L-Awtorità Bankarja Ewropea (EBA)

Il-bażi ġuridika: Regolament (UE) Nru 1093/2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) kif emendat b'leġiżlazzjoni sussegwenti.

Bħalissa, is-sede tal-EBA qiegħda f'Londra. Madankollu, minħabba l-irtirar antiċipat tar-Renju Unit mill-UE, l-EBA gradwalment qed tmexxi l-operazzjonijiet tagħha fl-uffiċċji f'Pariġi u se tkun kompletament operattiva fil-bini l-ġdid tagħha minn Ġunju 2019. Ir-responsabbiltà tal-EBA tinkludi l-istituzzjonijiet ta' kreditu, konglomerati finanzjarji, ditti tal-investiment, istituzzjonijiet ta' ħlas u istituzzjonijiet tal-flus elettroniċi. L-EBA għandha l-kompitu li tibda u tikkoordina, f'kooperazzjoni mal-BERS, testijiet tal-istress tas-settur bankarju fl-UE kollha. L-aħħar test tal-istress twettaq fl-2018, u li jmiss se jsir fl-2020.

b. L-Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol (EIOPA)

Il-bażi ġuridika: Regolament (UE) Nru 1094/2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol) kif emendat b'leġiżlazzjoni sussegwenti.

Is-sede tal-EIOPA qiegħda fi Frankfurt am Main. Hija kkonċernata primarjament b'impriżi tal-assigurazzjoni u tar-riassigurazzjoni, konglomerati finanzjarji u istituzzjonijiet għall-provvista ta' rtirar okkupazzjonali. Hi tikkontribwixxi għal ġabra unika tar-regoli dwar l-assigurazzjoni u l-pensjonijiet tax-xogħol l-aktar permezz tar-reġimi ta' Solvibbiltà II u l-IORP, rispettivament. L-EIOPA tibda u tikkoordina t-testijiet tal-istress biex tivvaluta r-reżiljenza tas-setturi tal-assigurazzjoni u tal-pensjonijiet. L-aħħar test tal-istress tal-assigurazzjoni tlesta fl-2018, filwaqt li l-aħħar test tal-istress tal-pensjoni okkupazzjonali nbeda f'April 2019. Ir-rapport tat-test tal-istress mistenni li jiġi ppubblikat f'Diċembru 2019.

c. L-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (ESMA)

Il-bażi ġuridika: Regolament (UE) Nru 1095/2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq) kif emendat b'leġiżlazzjoni sussegwenti.

L-ESMA qiegħda f'Pariġi. Ir-responsabbiltà tagħha tkopri s-swieq u l-parteċipanti (skambji, negozjanti, fondi, eċċ). Fl-UE, l-ESMA għandha r-responsabbiltà sħiħa għar-reġistrazzjoni, is-superviżjoni u s-sanzjonar tal-aġenzija ta' klassifikazzjoni tal-kreditu u r-repożitorju tat-tranżazzjonijiet. Hija wkoll responsabbli mir-rikonoxximent ta' kontropartijiet ċentrali minn pajjiżi terzi (jiġifieri pajjiżi mhux tal-UE) u repożitorju tat-tranżazzjonijiet u għaċ-ċertifikazzjoni u l-approvazzjoni ta' aġenzija ta' klassifikazzjoni tal-kreditu ta' pajjiżi terzi.

L-ESMA wettqet it-tieni test tal-istress tal-kontroparti ċentrali tagħha fl-2017 u nediet it-tielet wieħed f'April 2019.

2. Korpi konġunti

a. Il-Kumitat Konġunt tal-Awtoritajiet Superviżorji Ewropej

Il-Kumitat Konġunt huwa responsabbli mill-koordinazzjoni ġenerali u transettorjali, bil-għan li jiżgura l-konsistenza superviżorja. Kif stabbilit fir-Regolamenti tal-ASE, dan jinkludi l-oqsma li ġejjin: konglomerati finanzjarji; kontabilità u verifika; analiżi mikroprudenzjali ta' żviluppi, riskji u vulnerabbiltajiet transsettorjali tal-istabbilità finanzjarja; prodotti tal-investiment bl-imnut; miżuri kontra l-ħasil tal-flus; skambju ta' informazzjoni bejn il-BERS u l-ASE; u l-iżvilupp ta' relazzjonijiet bejn dawn l-

istituzzjonijiet. Il-Kumitat Konġunt huwa responsabbli għall-ftehim tat-tilwim bejn l-awtoritajiet tas-SESF.

Il-Kumitat Konġunt huwa magħmul mill-Presidenti tal-ASE (u ta' sottokumitati possibbli) u presedut minn President wieħed tal-ASE għal terminu ta' 12-il xahar b'rotazzjoni. Il-President tal-Kumitat Konġunt huwa l-Viċi President tal-BERS. Il-Kumitat Konġunt jeħtieġ jiltaqa' mill-anqas darba kull xahrejn. Is-segretarjat huwa magħmul mill-persunal tal-ASE.

b. Bord tal-Appell

Il-Bord tal-Appell huwa indipendenti mit-tliet ASE u huwa responsabbli mill-appelli minn partijiet affettwati mid-deċiżjonijiet tal-ASE.

Huwa magħmul minn sitt membri u sitt sostituti maħtura mill-ASE għal terminu ta' ħames snin, abbażi ta' lista qasira proposta mill-Kummissjoni.

Id-deċiżjonijiet tal-Bord tal-Appell jistgħu jiġu kkontestati quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

3. L-awtoritajiet superviżorji kompetenti nazzjonali;

Kull Stat Membru jaħtar l-awtoritajiet kompetenti tiegħu, li jagħmlu parti mis-SESF u huma rrappreżentati fl-ASE.

B. Superviżjoni makroprudenzjali

Bord Ewropew dwar ir-Riskju Sistemiku (BERS)

Il-bażi ġuridika: Regolament (UE) Nru 1092/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar is-sorveljanza makroprudenzjali tal-Unjoni tas-sistema finanzjarja u li jistabbilixxi Bord Ewropew dwar ir-Riskju Sistemiku u Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1096/2010 li jagħti lill-Bank Ċentrali Ewropew kompiti speċifiċi rigward il-funzjonament tal-Bord Ewropew dwar ir-Riskju Sistemiku.

Is-superviżjoni makroprudenzjali hija mwettqa fil-livell tal-UE mill-BERS. L-objettiv tiegħu huwa li jipprevjeni u jimmitiga r-riskju ta' stabbiltà finanzjarja sistemika fid-dawl tal-iżviluppi makroekonomiċi. Ir-Regolamenti fundaturi jagħtu kompiti varji lil, u jipprovdu strumenti lill-BERS, inkluż: il-ġbir u l-analiżi tal-informazzjoni rilevanti; l-identifikazzjoni u l-prijoritizzazzjoni tar-riskji sistemiċi; il-ħruġ ta' twissijiet u rakkomandazzjonijiet u l-monitoraġġ tas-segwitu tagħhom; l-għoti ta' valutazzjoni lill-Kunsill meta l-BERS jiddetermina li tista' tinħoloq sitwazzjoni ta' emerġenza; il-kooperazzjoni ma' partijiet oħra tas-SESF; il-koordinazzjoni tal-azzjonijiet tiegħu ma' organizzazzjonijiet finanzjarji internazzjonali bħall-Fond Monetarju Internazzjonali (FMI) u l-Bord għall-Istabbiltà Finanzjarja (FSB); u t-twettiq ta' kompiti speċifikati f'leġiżlazzjoni oħra tal-UE.

Il-BERS huwa magħmul minn Bord Ġenerali, Kumitat ta' Tmexxija, żewġ korpi konsultattivi (il-Kumitat Xjentifiku Konsultattiv u l-Kumitat Tekniku Konsultattiv) u segretarjat.

Il-BĊE jipprovdi appoġġ analitiku, statistiku, amministrattiv u loġistiku lill-BERS. Il-President tal-BĊE huwa wkoll il-President tal-BERS. Fl-2014, il-Kummissjoni ppubblikat rapport dwar il-missjoni u l-organizzazzjoni tal-BERS.

C. Kooperazzjoni f'livelli varji

L-entitajiet varji fi ħdan is-SESF jikkoordinaw ukoll fil-livell internazzjonali ma' diversi istituzzjonijiet.

L-IŻVILUPP TAL-QAFAS SUPERVIŻORJU

Il-kriżi finanzjarja wriet li sempliċi koordinazzjoni tas-superviżjoni finanzjarja permezz tas-SESF ma kinitx biżżejjed biex tipprevjeni l-frammentazzjoni fis-suq finanzjarju Ewropew. Sabiex jingħeleb dan l-ostaklu, l-Unjoni Bankarja tal-UE ġiet stabbilita. Bħala wieħed mill-pilastri ewlenin tal-Unjoni Bankarja, il-MSU huwa element partikolarment importanti għall-qafas superviżorju. L-objettiv tal-MSU huwa li jiżgura superviżjoni konsistenti u koerenti tal-istituzzjonijiet ta' kreditu sabiex jipprevjeni arbitraġġ regolatorju u frammentazzjoni tas-suq tas-servizzi finanzjarji fl-Unjoni. Il-MSU jikkonsisti mill-Istati Membri kollha taż-żona tal-euro u l-Istati Membri li mhumiex fiż-żona tal-euro li jiddeċiedu li jissieħbu. Il-MSU huwa magħmul mill-BĊE u l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, li jikkooperaw u jiskambjaw l-informazzjoni. Il-BĊE huwa responsabbli għall-funzjonament effettiv u konsistenti tal-mekkaniżmu. Sa minn Novembru 2014, ir-Regolament tal-MSU jagħti kompiti speċifiċi lill-BĊE. Il-kompiti jinkludu l-awtorizzazzjoni tal-istituzzjonijiet ta' kreditu, l-iżgurar ta' konformità mar-rekwiżiti prudenzjali u oħrajn regolatorji, u t-twettiq ta' rieżamijiet superviżorji. Il-BĊE huwa responsabbli għas-superviżjoni diretta ta' banek "sinifikanti" filwaqt li l-awtoritajiet nazzjonali jissorveljaw istituzzjonijiet oħra "inqas sinifikanti". Apparti dawn il-kompiti mikroprudenzjali, il-BĊE għandu wkoll kompiti u għodod makroprudenzjali għad-dispożizzjoni tiegħu, pereżempju fir-rigward ta' riżervi ta' kapital. Għal dan l-għan, l-istruttura ta' governanza tal-BĊE ġiet adattata permezz tal-istabbiliment ta' Bord Superviżorju. Sabiex tiġi żgurata superviżjoni konsistenti, il-BĊE jikkoopera mill-qrib ma' awtoritajiet oħra li jiffurmaw is-SESF, partikolarment mal-EBA.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Il-Parlament, bħala koleġiżlatur, kellu rwol importanti fl-istabbiliment tal-leġiżlazzjoni fundatriċi tas-SESF u għandu wkoll rwol prinċipali fin-negozjati dwar il-leġiżlazzjoni rigward id-diversi pilastri tal-Unjoni Bankarja. Hu għandu rwol fir-rigward tal-atti delegati (inklużi Standards Tekniċi Regolatorji) u l-atti ta' implimentazzjoni (inklużi Standards Tekniċi ta' Implimentazzjoni) adottati mill-Kummissjoni. Hu għandu drittijiet ta' informazzjoni estensivi, bħal pereżempju jirċievi l-programm ta' ħidma annwali, il-programm ta' ħidma pluriennali u r-rapporti annwali dwar l-ASE. Il-Presidenti tal-ASE u d-Diretturi Eżekuttivi għandhom jiġu kkonfermati mill-Parlament. Il-Parlament Ewropew jista' jitlob opinjonijiet mill-ASE. Il-Parlament jivvota wkoll dwar il-kwittanza għall-baġit tal-ASE kull sena. Barra minn hekk, il-Parlament u l-BĊE ikkonkludew wkoll Ftehim Interistituzzjonali[1] biex jiżguraw li jkun hemm obbligu ta' rendikont u sorveljanza dwar l-eżerċizzju tal-kompiti mogħtija lill-BĊE fi ħdan il-qafas tal-MSU. Barra minn hekk, il-President tal-Bord Superviżorju jippreżenta r-Rapport Annwali tal-BĊE dwar l-attivitajiet superviżorji lill-Parlament, jispjega l-eżekuzzjoni tal-kompiti superviżorji

[1]2013/694/UE.

tiegħu u jwieġeb mistoqsijiet tal-Membri tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji (ECON).

Dražen Rakić / Denitza Dessimirova
05/2019